

KUNNGJØRING 1/99

**VEILEDNING I FORBINDELSE MED ANMODNINGER OM
RÅDGIVENDE UTTALELSER FRA NASJONALE DOMSTOLER**

Utviklingen av rettsordenen i EØS bygger blant annet på samarbeidet mellom EFTA-domstolen og nasjonale domstoler gjennom ordningen med rådgivende uttalelser fastsatt i overvåknings- og domstolsavtalens artikkel 34.

Denne veiledning, som er rettet til alle interesserte parter, særlig de nasjonale domstoler, har til formål å gjøre dette samarbeidet mer effektivt og å gjøre det lettere for EFTA-domstolen å imøtekomme nasjonale domstolars krav ved å gi nyttige svar på de spørsmål som reises.

Det understrekes at kunngjøringen bare er veiledende og på ingen måte har bindende eller fortolkende virkning med hensyn til bestemmelsene om ordningen med rådgivende uttalelser. Veiledningen inneholder utelukkende praktiske opplysninger basert på de erfaringer som er gjort ved anvendelse av ordningen.

Enhver domstol i en EFTA-stat som er part i EØS-avtalen (på det nåværende tidspunkt Island, Liechtenstein og Norge), kan anmode EFTA-domstolen om fortolkning av EØS-rett fastsatt enten i EØS-avtalen eller i det avledede regelverk, dersom den anser dette som nødvendig for å kunne avsi dom i en sak den har til behandling.

Anmodningen om en rådgivende uttalelse må være begrenset til å gjelde fortolkning av en bestemmelse i EØS-retten, ettersom EFTA-domstolen ikke har myndighet til å fortolke nasjonal lovgivning. Domstolen som framsetter anmodningen, må selv anvende den aktuelle EØS-regel i den konkrete saken den har til behandling.

En anmodning til EFTA-domstolen om rådgivende uttalelse kan framsettes i enhver form som tillates i nasjonal prosessrett. Som regel medfører anmodningen at den nasjonale rettergang utsettes til Domstolen har avgitt uttalelse, men det er alene den nasjonale domstolen som treffer beslutningen om å utsette rettergangen i samsvar med nasjonal lovgivning.

En anmodning om rådgivende uttalelse kan rettes til EFTA-domstolen på den nasjonale domstolens språk. I dette tilfellet vil spørsmålene bli oversatt til engelsk, som er Domstolens språk. Spørsmål om fortolkning av EØS-rett er ofte av generell interesse, og EØS-statene, EFTA-organene og Fellesskapets organer har derfor adgang til å framsette merknader. Det er derfor ønskelig at anmodningen avfattes så klart og presist som mulig.

Anmodningen om en rådgivende uttalelse bør omfatte en kortfattet begrunnelse som samtidig er fullstendig nok til å gi Domstolen og de parter som skal underrettes (EØS-statene, Fellesskapet, EFTAs overvåkningsorgan og Kommisjonen), en klar forståelse av hovedsakens faktiske og juridiske bakgrunn.

Anmodningen bør særlig omfatte:

- en redegjørelse for alle faktiske forhold som er viktige for en fullgod forståelse av hovedsakens juridiske betydning,
- en oversikt over nasjonal lovgivning som kan komme til anvendelse,
- en begrunnelse for hvorfor den nasjonale domstolen har besluttet å forelegge spørsmålet eller spørsmålene for EFTA-domstolen, og
- eventuelt et sammendrag av partenes argumenter.

Siktemålet bør være å gjøre det mulig for EFTA-domstolen å gi den nasjonale domstolen et svar som vil være den til nytte.

Den nasjonale domstolen bør forvisse seg om at selve anmodningen om en rådgivende uttalelse inneholder alle relevante opplysninger. Anmodningen bør normalt ikke være fulgt av vedlegg. EFTA-domstolen kan imidlertid om nødvendig be om at det framlegges relevante tilleggsdokumenter.

En nasjonal domstol kan forelegge en anmodning om rådgivende uttalelse for EFTA-domstolen så snart den finner at en uttalelse om fortolkning av EØS-retten er nødvendig på ett eller flere punkter for å kunne avsi dom. Det må imidlertid understrekes at EFTA-domstolen ikke kan avgjøre spørsmål om faktiske forhold eller løse tvister om fortolkning eller anvendelse av nasjonale rettsregler. Det er derfor ønskelig at beslutningen om å anmode om en rådgivende uttalelse ikke treffes før den nasjonale rettergangen er på et stadium der den nasjonale domstolen klart kan avgrense den faktiske og juridiske bakgrunnen for spørsmålet. Spørsmålene som reises, bør også være av faktisk betydning for saken som er til behandling. Hypotetiske spørsmål bør ikke forelegges. Under alle omstendigheter vil rettspleien være best tjent med at anmodningen ikke framsettes før begge sider er hørt.

Anmodningen om rådgivende uttalelse sendes av den nasjonale domstolen direkte til EFTA-domstolen per rekommandert brev, adressert til:

EFTA Court
- Domstolens kontor -
1, rue du Fort Thüngen
L-1499 Luxembourg

Telefon (+352) 421081
Telefaks (+352) 434389

Domstolens kontor vil holde løpende kontakt med den nasjonale domstolen til den rådgivende uttalelse er avgitt, og oversende kopier av de ulike saksdokumentene (særlig skriftlige saksframstillinger og rettsmøterapporten). Domstolen vil også sende sin rådgivende uttalelse til den nasjonale domstolen. Domstolen setter pris på å bli informert om anvendelsen av den rådgivende uttalelsen i den nasjonale rettergangen, og å få tilsendt en kopi av den nasjonale domstolens endelige avgjørelse.

En anmodning om rådgivende uttalelse behandles uten rettsgebyrer ved EFTA-domstolen. Domstolen treffer ingen beslutning om saksomkostninger.